

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

AKCIONI PLAN

**Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za prevenciju i borbu protiv
terorizma u Federaciji Bosne i Hercegovine 2020 - 2025. godine**

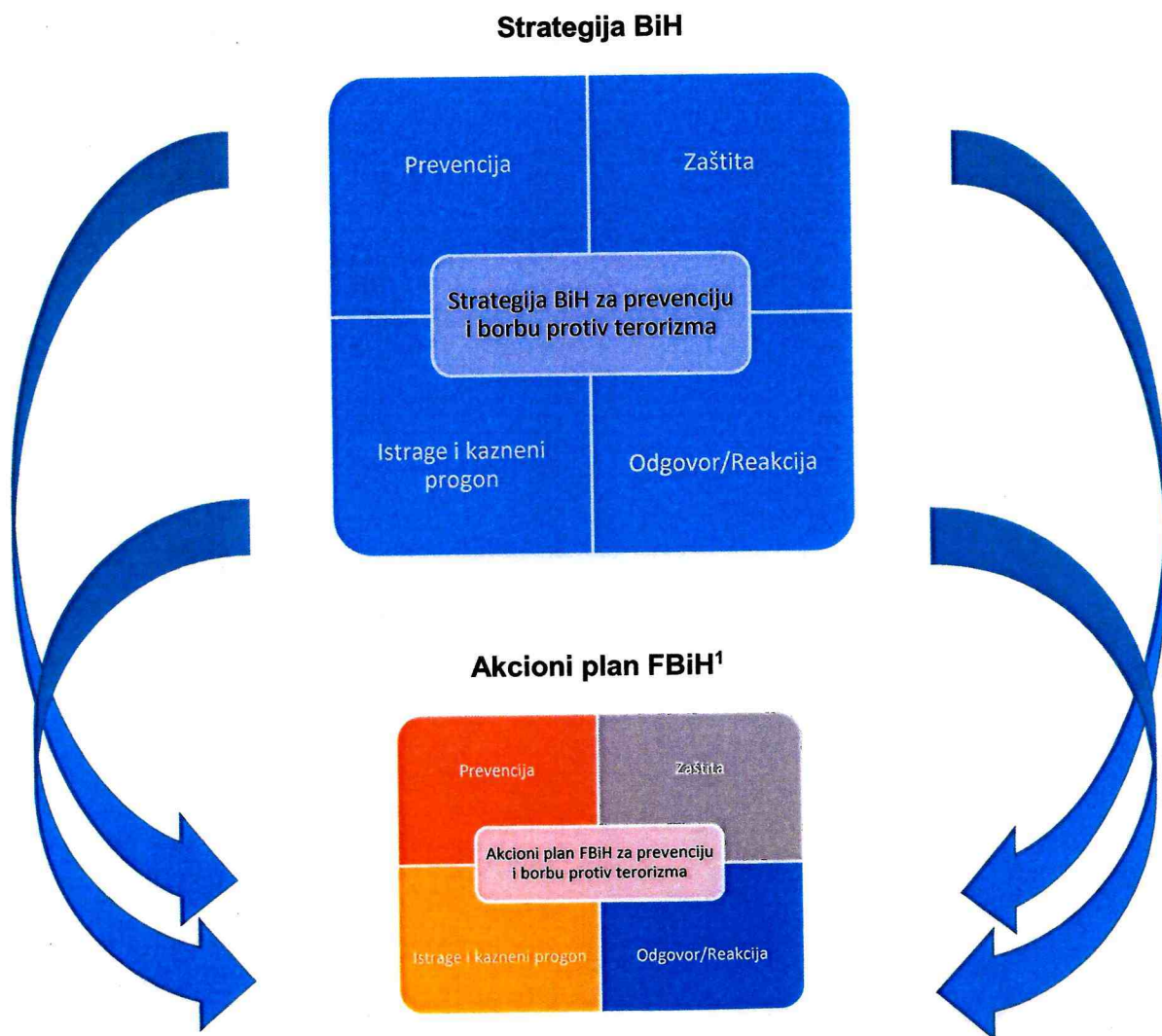
Juli 2020. godine

OSNOVNI CILJ STRATEGIJE BiH (C)

SUZBIJATI SVE OBLIKE EKSTREMISTIČKOG I TERORISTIČKOG DJELOVANJA POŠTUJUĆI VRIJEDNOSTI DEMOKRATIJE, VLADAVINE PRAVA I LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA – UČINITI BOSNU I HERCEGOVINU PROSTOROM SIGURNIM ZA ŽIVOT I RAD SVIH NJENIH DRŽAVLJANA, KAO I DRUGIH KOJI BORAVE NA NJENOM TERITORIJU.

PODCILJEVI STRATEGIJE (PC)

1. PREVENCIJA ZLOČINA IZ MRŽNJE, RADIKALIZMA I TERORIZMA U SVIM POJAVNIM OBLICIMA;
2. ZAŠTITA KRITIČNE INFRASTRUKTURE;
3. UNAPREĐENJE PROCEDURA ISTRAGA I KAZNENOG PROGONA DJELA TERORIZMA I SRODNIH KAZNENIH DJELA;
4. ODGOVOR/REAKCIJA NA MOGUĆE TERORISTIČKE NAPADE I SANIRANJE NJIHOVIH POSLJEDICA.

¹ U potpunosti standardiziran, sinhroniziran i harmoniziran sa važećom državnom Strategijom za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015 – 2020)

LISTA AKTIVNOSTI:

PREVENCIJA (PC1)

PC1 – A1

PROVEDBA SVEOBUHVAATNOG ISTRAŽIVANJA SOCIO-EKONOMSKIH I DRUGIH FAKTORA KOJI POGODUJU NASTANKU I ŠIRENJU RADIKALIZMA I EKSTREMIZMA S PRIJEDLOGOM MJERA ZA NJIHOVO SUZBIJANJE

PC1 – A2

ANGAŽIRANJE ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA, PODSTICANJE GRAĐANSKOG AKTIVIZMA I PROMOCIJA VRIJEDNOSTI TOLERANCIJE (RAD NA LOKALNOM NIVOU)

PC1 – A3

RAZVIJANJE REZILIJENCIJE I KRITIČKOG MIŠLJENJA ZA MLADE, RODITELJE I NASTAVNO OSOBLJE

PC1 – A4

UVOĐENJE SISTEMATSKE PREVENCIJE NEPRIHVATLJIVIH OBLIKA PONAŠANJA I ZAŠTITE UČENIKA U OSNOVNIM ŠKOLAMA U KANTONIMA U FBiH (prema uspostavljenom modelu Kantona Sarajevo)

PC1 – A5

UVOĐENJE SADRŽAJA "SOCIJALIZACIJE SA PRAVOM" U ČASOVE ODJELJENSKE ZAJEDNICE ZA UČENIKE DRUGIH RAZREDA SREDNJIH ŠKOLA U FBiH (sa vidljivim sadržajima prevencije nasilnog ekstremizma i radikalizma)

PC1 – A6

RAZVIJANJE PROGRAMA: "BUDITE SJAJNI NA INTERNETU"

PC1 – A7

POBOLJŠAVANJE SPOSOBNOSTI KONZUMIRANJA I TUMAČENJA MEDIJSKOG SADRŽAJA NA KRITIČKI NAČIN KOD MLADIH

PC1 – A8

USPOSTAVLJANJE ZAKONSKIH PRETPOSTAVKI ZA UTVRĐIVANJE VREMENA I MJESTA ROĐENJA OSOBE I IDENTITETA OSOBE KOJA JE ROĐENA NA TERITORIJU KOJI U PRETPOSTAVLJENOM VREMENU ROĐENJA OSOBE USLJED RATNIH DJELOVANJA NIJE IMAO MEĐUNARODNO PRAVNI SUBJEKTIVITET

PC1 – A9

LIDERI PROTIV NETOLERANCIJE I NASILNOG EKSTREMIZMA OBUKA ZA MLADE LIDERE

PC1 – A10

LIDERI PROTIV NETOLERANCIJE I NASILNOG EKSTREMIZMA OBUKA ZA ŽENE AKTIVNE U ZAJEDNICI

PC1 – A11

LIDERI PROTIV NETOLERANCIJE I NASILNOG EKSTREMIZMA, OBUKA ZA LIDERE U ZAJEDNICI

PC1 – A12
RADIONICA ZA NOVINARE O IZVJEŠTAVANJU O TERORIZMU I NASILNOM EKSTREMIZMU

PC1 – A13
RADIONICA O PREVENCIJI NASILNOG EKSTREMIZMA ZA VJERSKE VOĐE

PC1 – A14
PROGRAM SPECIJALISTIČKE EDUKACIJE ZA UPOSLENIKE CENTARA TA SOCIJALNI RAD I PORODICE POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA

PC1 – A15
EDUKACIJA O PREVENCIJI NASILNOG EKSTREMIZMA I RADIKALIZACIJE KOJA VODI KA TERORIZMU KROZ RAD POLICIJE U ZAJEDNICI

MAPIRANJE RIZIKA I RESURSA (PC2)

PC2 – A1
IZRADA OPERATIVNIH PROTOKOLA ZA PRIJEM I PRIHVAT BH DRŽAVLJANA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA I ZONA SUKOBA

PC2 – A2
MAPIRANJE IZAZOVA U PROCESU POVRATKA BH DRŽAVLJANA SA STRANIH RATIŠTA I ZONA SUKOBA U BOSNU I HERCEGOVINU (specifično za FBiH) I RASPOLOŽIVIH RESURSA ZA NJIHOV PRIJEM, REHABILITACIJU, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU

PC2 – A3
IZRADA PLANA ZAŠTITE KRITIČNE INFRASTRUKTURE U FBiH U SKLADU SA SAVREMENIM SIGURNOSNIM PRIJETNJAMA (BIOTERORIZAM I SL.) I MJERAMA PREDVIĐENIM U NOVOJ BH STRATEGIJI ZA BORBU PROTIV TERORIZMA

ISTRAGE, KRIVIČNI PROGON I PENITENSIJARNI PROGRAMI (PC3)

PC3 – A1
AŽURIRANJE REGISTRA LICA ZA KOJA SE SUMNJA DA SU BILI PRIPADNICI PARAVOJNIH, PARAPOLICIJSKIH I TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA ILI SU BORAVILI NA PODRUČJU NJIHOVOG DJELOVANJA

PC3 – A2
OJAČATI POSTOJEĆE KAPACITETE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U SMISLU EFIKASNIJE BORBE PROTIV "CYBER TERORIZMA" (TERORIZMA U DIGITALNOM OKRUŽENJU)

PC3 – A3
KONTINUIRANA OBUKA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA I TUŽILACA NA OKOLNOSTI NOVIH TRENDOVA OTKRIVANJA, RAZJAŠNJAVANJA I DOKAZIVANJA KRIVIČNIH DJELA TERORIZMA

PC3 – A4
IZRADA PLANA POSTUPANJA SA ZATVORENICIMA SA NASILNIM I EKSTREMISTIČKIM PONAŠANJEM U FEDERACIJI BiH PERIOD 2020 – 2025

PC3 – A5

IZRADA SMJERNICA ZA UPRAVLJANJE, OBRAZOVANJE I PROFESIONALNI RAZVOJ ZATVORSKOG OSOBLJA KOJE POSTUPA SA NASILNIM I EKSTREMNIM ZATVORENICIMA

PC3 – A6

IZRADA PRIRUČNIKA ZA VOĐENJE SLUČAJA/PREDMETA NASILNIH I EKSTREMNIH ZATVORENIKA (CMS)

PC3 – A7

IZRADA PROTOKOLA ZA PROCJENU RIZIKA I POTREBA NASILNIH EKSTREMNIH ZATVORENIKA, PLANIRANJE PROGRAMA TRETMANA I OPERATIVNE PROCEDURE ZA NASILNE EKSTREMNE ZATVORENIKE

PC3 – A8

EDUKACIJE NOSILACA TUŽILAČKE I PRAVOSUDNE FUNKCIJE NA TEME VEZANE ZA SUĐENJE RADIKALIZIRANIM OSOBAMA

PC3 – A9

IZRADA PROGRAMA SUPERVIZIJE U KAZNENO-POPRAVNIM ZAVODIMA

PC3 – A10

EDUKACIJA PSIHOLOGA ZA PODRŠKU SISTEMU PRAVDE (ISTRAGA I SVJEDOČENJE)

SOCIJALNI ODGOVOR (PC4)

PC4-A1

EDUKACIJA MOBILNIH TIMOVA ZA PRIHVAT BORACA, ŽENA I DJECE SA RATIŠTA

PC4-A2

EDUKACIJA KANTONALNIH PSIHOSOCIJALNIH TIMOVA

PC4-A3

SPECIFIČNA (NAPREDNA) EDUKACIJA PSIHOLOGA, OKUPACIONIH TERAPEUTA I SOCIJALNIH RADNIKA

PC4 - A4

EDUKACIJA KOORDINACIJSKIH TIJELA U OPĆINAMA I GRADOVIMA FBiH

PC4 - A5

IZRADA I PROVEDBA PROGRAMA SPECIJALIZIRANE EDUKACIJE PROFESIONALACA U CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAD S DJECOM I OBITELJIMA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA

PC 1 PREVENCIJA

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A1
	Naziv aktivnosti:	PROVEDBA SVEOBUHVAATNOG ISTRAŽIVANJA SOCIO-EKONOMSKIH I DRUGIH FAKTORA KOJI POGODUJU NASTANKU I ŠIRENJU RADIKALIZMA I EKSTREMIZMA S PRIJEDLOGOM MJERA ZA NJIHOVO SUZBIJANJE
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	Organizacije civilnog društva (OCD) u saradnji s nadležnim institucijama
	Indikatori učinka:	SAČINJENO SVEOBUHVAATNO ISTRAŽIVANJE
	Indikatori uticaja:	Stvara se naučna pretpostavka za kreiranje adekvatnih sistemskih mjera na suzbijanju uzroka koji pogoduju nastanku i širenju društveno neprihvatljivog ponašanja s posebnim fokusom na pojavu radikalizma i ekstremizma među mlađom populacijom.
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2021. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Kroz angažiranje grupe eksperata iz predmetne oblasti, provelo bi se istraživanje socio-ekonomskih, ali i drugih faktora koji pogoduju nastanku i širenju radikalizma i ekstremizma u Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na Federaciju BiH. Također bi se istražili trenutni mehanizmi kojima sistem raspolaže u odgovoru na ove pojave, kao i raspoloživi resursi u okviru svih sektora, te bi se identificirale mjere koje je potrebno poduzeti na suzbijanju ili barem ublažavanju negativnih posljedica ekstremističkog načina razmišljanja i ponašanja.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A2
	Naziv aktivnosti:	ANGAŽIRANJE ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA, PODSTICANJE GRAĐANSKOG AKTIVIZMA I PROMOCIJA VRIJEDNOSTI TOLERANCIJE (RAD NA LOKALNOM NIVOU)
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	Organizacije civilnog društva (OCD)
	Indikatori učinka:	ODRŽANE AKTIVNOSTI NA NIVOIMA MJESNIH ZAJEDNICA SA RAZLIČITIM GRUPAMA STANOVNIKA
	Indikatori uticaja:	PODIGNUT NIVO TOLERANCIJE NA RAZLIČITOSTI U LOKANIM ZAJEDNICAMA
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<p>Ova aktivnost posebno potencira angažiranje organizacija civilnog društva i formalnih i neformalnih omladinskih i volonterskih grupa u nastojanju da se spriječi nasilni ekstremizam i da se vrši suzbijanje radikalizacije i u većini društava ključno je za uspješno provođenje preventivnih aktivnosti. Potencijalni zajednički projekti (vlada i civilni sektor) mogu uključivati i one aktivnosti u ciljanim područjima (vidi: PC2-A2) koja promoviraju toleranciju, empatiju, prema drugima i drugačijima, građansku participaciju, socioekonomski razvoj, javnu svijest i diskurs o nasilnom ekstremizmu. Vlada FBiH će kroz IRG istražiti mogućnosti finansiranja kako bi uspostavila najprikladniji mehanizam za podršku projektima civilnog društva u ciljanim područjima i na zadanu temu, oslanjajući se na mreže i programe razvijene u lokalnim zajednicama od strane IOM-a BiH. Kroz jasne i učinkovite kanale komunikacije, koristeći vjerodostojne glasove kao što su lokalni mediji, prepoznati lideri u zajednicama, vjerski autoriteti, omladinski aktivisti, javne ličnosti i drugi uzori, Vlada FBiH će nastojati olakšati javni diskurs o toleranciji i empatiji prema drugima i drugačijima, osnažiti lokalne zajednice informacijama, razriješiti mitove i pružiti odgovore na različite probleme povezane sa nasilnim ekstremizmom. Ovi će naponi poslužiti za ograđivanje nasilnog ekstremizma od bilo koje određene vjerske grupe, naglašavajući bogato zajedničko kulturno naslijeđe i historiju tolerancije.</p>

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A3
	Naziv aktivnosti:	RAZVIJANJE REZILIJENCIJE I KRITIČKOG MIŠLJENJA ZA MLADE, RODITELJE I NASTAVNO OSOBLJE
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE I FEDERALNO MINISTARSTRVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE u saradnji sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja i rada i socijalne politike
	Indikatori učinka:	ODRŽANE INTERAKTIVNE RADIONICE ZA CILJNE GRUPE
	Indikatori uticaja:	UNAPREĐENJE NIVOVA KRITIČKOG MIŠLJENJA I REZILIJENCIJE KOD CILJNIH GRUPA NA OSNOVU OBJEKTIVNIH POKAZATELJA
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Zajedničko svim nasilnim ekstremističkim ideologijama je da su one izgrađene na jednostranim „mi naspram njih“ argumentima male složenosti, predstavljajući sveobuhvatan narativ zasnovan na jednoj moralnoj vrijednosti koja mora biti ostvarena iznad svih drugih. Vrijednosti i mišljenja, kao i predrasude formiraju se u društvenim okruženjima i često se prenose s roditelja na njihovu djecu. IRG Vlade FBiH stoga naglašava važnost pokretanja promjena u načinu razmišljanja i perspektivama ne samo pojedinaca, već i porodica, angažirajući i roditelje da sudjeluju u aktivnostima. IOM BiH je sačinio metodologije koje su razvijene kao odgovor na potrebu unapređenja i razvoja kritičkog mišljenja, rezilijencije, empatije kod mladih (IZ AKTIVNOSTI PC1-A3) za koje je sačinjen individualni plan podrške (IPP) ili individualni plan brige (IPB).

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A4
	Naziv aktivnosti:	UVOĐENJE SISTEMATSKE PREVENCIJE NEPRIHVATLJIVIH OBLIKA PONAŠANJA I ZAŠTITE UČENIKA U OSNOVNIM ŠKOLAMA U KANTONIMA U FBiH (prema uspostavljenom modelu Kantona Sarajevo)
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE u saradnji sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja
	Indikatori učinka:	Usvojeni adekvatni podzakonski akti / Održane obuke nastavnika i stručnih službi osnovnih škola
	Indikatori uticaja:	Uspostavljen sistem praćenja rizičnih ponašanja i zaštite djece u osnovnim školama (sa vidljivim sadržajima koji jednim dijelom prepoznaju slučajeve nasilnog ekstremizma i radikalizma...)
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Uspostaviti održiv i efikasan model prevencije neprihvatljivih ponašanja i zaštite učenika, baziranih na NAJBOLJEM INTERESU DJETETA. Programom su predviđene aktivnosti SISTEMATSKOG ODGOVORA kroz: grupni rad, individualni plan podrške učeniku (IPP) i individualni plan brige za učenika (IPB). - Plan sadrži i precizne referalne mehanizme saradnje stručnih službi škola sa roditeljima i stručnim službama zajednice. - Program je predviđen podzakonskim aktima Zakona o osnovnom obrazovanju, čime se osigurava samoodrživost.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A5
	Naziv aktivnosti:	UVOĐENJE SADRŽAJA "SOCIJALIZACIJE SA PRAVOM" U ČASOVE ODJELJENSKE ZAJEDNICE ZA UČENIKE DRUGIH RAZREDA SREDNJIH ŠKOLA U FBiH (sa vidljivim sadržajima prevencije nasilnog ekstremizma i radikalizma)
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE u saradnji sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja
	Indikatori učinka:	Izrađeni materijali
	Indikatori uticaja:	Uvođenje sadržaja u časove odjeljenskih zajednica u kantonima
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	-/troškova:	-/
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Izraditi kurikulum za II razred srednjih škola kojim bi se učenici upoznavali sa etiologijom i fenomenologijom savremenih sigurnosnih izazova koji ih okružuju. - Sadržaji bi se realizirali kroz časove odjeljenske zajednice.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A6
	Naziv aktivnosti:	RAZVIJANJE PROGRAMA: "BUDITE SJAJNI NA INTERNETU"
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE u saradnji sa kantonalnim ministarstvima obrazovanja
	Indikatori učinka:	Uspostavljen program u kantonima u FBiH
	Indikatori uticaja:	Djeca jasno prepoznaju štetne sadržaje na internetu (između ostalog i sadržaje ranog upozoravanje na nasilni ekstremizam i radikalizam)
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> - Program je razvijen od strane vodećih svjetskih organizacija koje se bave ovom tematikom pod pokroviteljstvom kompanije Google i Ministarstva obrazovanja Sjedinjenih Američkih Država. - Osnovni ciljevi programa su: Potaknuti promišljeno dijeljenje sadržaja i informacija tretirajući internetsku komunikaciju poput komunikacije licem u lice; ako nije ispravno reći, nije ispravno postaviti online/ Stvoriti smjernice o tome koja je vrsta komunikacije (a koja nije) prikladna za odgovarajući uzrast i priliku. / Osigurati da lični podaci o porodici i prijateljima ostanu privatni. - Početna tačka kurikuluma je besplatna edukativna interaktivna igra INTERLAND koja djeci, na njima pristupačan i zanimljiv način približava osnovne pojmove i principe sigurnosti i ponašanja u digitalnom svijetu. - Resursi koje koriste djeca u sklopu ovog programa ne zahtijevaju prijavljivanje i korištenje bilo kakvih ličnih podataka te mogu biti korišteni na svim platformama (mobitel, tablet, računar). - U nastavni plan i program uključeni su planovi lekcija za pet tema, s aktivnostima i radnim listovima koji su osmišljeni kako bi nadopunili Interland - Napominjemo da program ne zavisi od obrazovnog i društvenog sistema i nije suprotstavljen postojećim nastavnim planovima nego je komplementaran i dopunjujući.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A7
	Naziv aktivnosti:	POBOLJŠAVANJE SPOSOBNOSTI KONZUMIRANJA I TUMAČENJA MEDIJSKOG SADRŽAJA NA KRITIČKI NAČIN KOD MLADIH (UNIVERZITETI/SVEUČILIŠTA U SARAJEVU, TUZLI, ZENICI, BIHAĆU, TRAVNIKU I MOSTARU)
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	Organizacije civilnog društva (OCD)
	Indikatori učinka:	ZAVRŠENE EDUKACIJE
	Indikatori uticaja:	Studenti postaju kritičniji potrošači medija i stiču vještine i konkretne alate za prepoznavanje neobjektivnih medija, načina nasilnog ekstremističkog slanja poruka i propagande, kao i postojećih mehanizama izvještavanja....
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
Kratki opis aktivnosti:	<p>Indeks medijske pismenosti Instituta za otvoreno društvo, koji mjeri otpornost na lažne vijesti i njihove socijalne posljedice gledajući predviđajuće faktore, poput nivoa obrazovanja, stanja medija, povjerenja u društvo i korištenja elektroničkih alata sudjelovanja javnosti u odlučivanju, pokazuju da su balkanske zemlje najosjetljivije na lažne vijesti.</p> <p>Nadalje, vjeruje se da u kombinaciji s interakcijama između ljudi, nasilnim ekstremističkim sadržajem i naporima za regrutiranje putem interneta igraju ulogu u većini procesa radikalizacije na Zapadnom Balkanu. Procjene IOM-a dalje pokazuju da je internetska propaganda jedan od ključnih pokretača nasilnog ekstremizma i da je internet jedan od najvjerovatnijih ulaza za mlade ljude koji su se pridružili ekstremističkim grupama. U današnjem digitalnom svijetu, gdje je nemoguće spriječiti potpuno nasilne ekstremističke narative i gdje je cenzura ilegalnog sadržaja uglavnom neučinkovita, napore je bolje usmjeriti na smanjenje podložnosti nasilnim ekstremističkim porukama. Ovaj trening medijske pismenosti ima za cilj jačati kritičko razmišljanje i konzumaciju medijskih i novinarskih sadržaja i informacija, fokusirajući se na sadržaje koji se dijele na internetskim medijskim portalima i platformama društvenih medija. Training razvio IOM BiH.</p>	

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A8
	Naziv aktivnosti:	USPOSTAVLJANJE ZAKONSKIH PRETPOSTAVKI ZA UTVRĐIVANJE VREMENA I MJESTA ROĐENJA OSOBE I IDENTITETA OSOBE KOJA JE ROĐENA NA TERITORIJU KOJI U PRETPOSTAVLJENOM VREMENU ROĐENJA OSOBE USLIJED RATNIH DJELOVANJA NIJE IMAO MEĐUNARODNO PRAVNI SUBJEKTIVITET
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	MINISTARSTVO PRAVDE FBiH
	Indikatori učinka:	Izrada Nacrta zakona o dopunama Zakona o vanparničnom postupku
	Indikatori uticaja:	Omogućiti upis u matične knjige evidencije osobama-djeci državljana BiH rođenoj na teritoriju koji u pretpostavljenom vremenu rođenja osobe uslijed ratnih djelovanja nije imao međunarodno pravni subjektivitet. U vanparničnom postupku pred sudom vršit će se utvrđivanje vremena, mjesta i identiteta djece povratnika u Bosnu i Hercegovinu, na osnovu podataka kojima raspolažu policijske agencije u BiH, te će se na osnovu sudske odluke vršiti upis tih osoba u matične knjige evidencije.
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	Budžetska sredstva
	Kratki opis aktivnosti:	Izraditi dopune Zakona o vanparničnom postupku kojima će se omogućiti da nadležni sud u vanparničnom postupku može utvrđivati vrijeme i mjesto rođenja osobe i identiteta osobe za koju se pretpostavlja da je dijete državljana Bosne i Hercegovine, i ukoliko: <ul style="list-style-type: none"> • se radi o osobi koja nije rođena na teritoriju Bosne i Hercegovine, • je osoba rođena na teritoriju koji u pretpostavljenom vremenu rođenja uslijed ratnih djelovanja nije imao međunarodno pravni subjektivitet. <p>Omogućiti da na osnovu sudske odluke takve osobe budu upisane u knjige matične evidencije u Bosni i Hercegovini</p>

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A9
	Naziv aktivnosti:	LIDERI PROTIV NETOLERANCIJE I NASILNOG EKSTREMIZMA OBUKA ZA MLADE LIDERE
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	LICENCIRANA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD) S obzirom da su ciljna grupa mladi ljudi, potrebno je definirati u svakom pojedinačnom projektu koja institucija ima vodeću ulogu.
	Indikatori učinka:	Održane obuke za mlade lidere, te implementirane njihove projektne inicijative na lokalnom nivou.
	Indikatori uticaja:	Unaprijeđeni kapaciteti mladih lidera civilnog društva da dobrovoljno i na efikasan način poduzmu i zagovaraju učinkovite mjere za prevenciju i suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu (P/C VERLT), naročito na lokalnom nivou.
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Program razvija OSCE misija u BiH. LIVE obuka sastoji se od dva modula u trajanju od po jedne sedmice. Tokom prelaznog perioda, između dva modula, učesnici razvijaju i/ili implementiraju inicijative usmjerene na prevenciju i suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu uz aktivnu podršku mentora. Obuka se izvodi na osnovu sveobuhvatnog kurikuluma, sa ciljem osnaživanja mladih ljudi da koriste svoje kapacitete u izgradnji otpornosti na netoleranciju i nasilni ekstremizam - i da naprave pozitivne promjene u zajednicama iz kojih dolaze. Tokom trajanja obuke, promoviše se multidimenzionalni pristup i princip uključivanja cjelokupne društvene zajednice u prevenciji i borbi protiv nasilnog ekstremizma, a mladi će unaprijediti svoje tehničke vještine u oblastima poput medijske pismenosti, kritičkog razmišljanja, utjecaju politike, strateškoj komunikaciji, dizajn i evaluacija projekata, te razvoj svijesti o vlastitoj i društvenoj sigurnosti.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A10
	Naziv aktivnosti:	LIDERI PROTIV NETOLERANCIJE I NASILNOG EKSTREMIZMA OBUKA ZA ŽENE AKTIVNE U ZAJEDNICI
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	LICENCIRANA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD) S obzirom da su ciljna grupa mladi ljudi, potrebno je definirati u svakom pojedinačnom projektu koja institucija ima vodeću ulogu.
	Indikatori učinka:	Održane obuke za žene aktivne u zajednici
	Indikatori uticaja:	Unaprijeđeni kapaciteti žena aktivnih u zajednici da dobrovoljno i na efikasan način poduzmu i zagovaraju učinkovite mjere za prevenciju i suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu (P/C VERLT), naročito na lokalnom nivou.
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Program razvija OSCE Misija u BiH. LIVE obuka sastoji se od dva modula u trajanju od po jedne sedmice. Tokom prelaznog perioda, između dva modula, učesnice razvijaju i/ili implementiraju inicijative usmjerene na prevenciju i suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu uz podršku mentora. Obuka se izvodi se na osnovu sveobuhvatnog kurikuluma, sa ciljem osnaživanja žena da koriste svoje kapacitete u izgradnji otpornosti na netoleranciju i nasilni ekstremizam - i da naprave pozitivne promjene u zajednicama iz kojih dolaze. Tokom trajanja obuke, promovise se multidimenzionalni pristup i princip uključivanja cjelokupne društvene zajednice u prevenciji i borbi protiv nasilnog ekstremizma, a žene učesnice imaju priliku unaprijediti svoje tehničke vještine u oblastima poput medijske pismenosti, kritičkog razmišljanja, utjecaju politike, strateškoj komunikaciji, dizajna i evaluacije projekata, te razvoju svijesti o vlastitoj i društvenoj sigurnosti.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A11
	Naziv aktivnosti:	LIDERI PROTIV NETOLERANCIJE I NASILNOG EKSTREMIZMA, OBUKA ZA LIDERE U ZAJEDNICI
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	LICENCIRANA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD) S obzirom da su ciljna grupa mladi ljudi, potrebno je definirati u svakom pojedinačnom projektu koja institucija ima vodeću ulogu.
	Indikatori učinka:	Održane obuke za lidere u zajednici
	Indikatori uticaja:	Unaprijeđeni kapaciteti lidera u zajednici da dobrovoljno i na efikasan način poduzmu i zagovaraju učinkovite mjere za prevenciju i suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu (P/C VERLT), naročito na lokalnom nivou.
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Program razvija OSCE Misija u BiH. LIVE obuka sastoji se od dva modula u trajanju od po jedne sedmice. Tokom prelaznog perioda, između dva modula, učesnici razvijaju i/ili implementiraju inicijative usmjerene na prevenciju i suprotstavljanje nasilnom ekstremizmu i radikalizaciji koji vode ka terorizmu uz podršku mentora. Obuka se izvodi se na osnovu sveobuhvatnog kurikuluma, sa ciljem da se osnaže lideri u zajednici da iskoriste svoje kapacitete u izgradnji otpornosti na netoleranciju i nasilni ekstremizam - i da naprave pozitivne promjene u zajednicama iz kojih dolaze. Tokom trajanja obuke, promoviše se multidimenzionalni pristup i princip uključivanja cjelokupne društvene zajednice u prevenciji i borbi protiv nasilnog ekstremizma, a lideri imaju priliku unaprijediti svoje tehničke vještine u oblastima poput medijske pismenosti, kritičkog razmišljanja, utjecaju politike, strateškoj komunikaciji, dizajn i evaluacija projekata, te razvoj svijesti o vlastitoj i društvenoj sigurnosti.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A12
	Naziv aktivnosti:	RADIONICA ZA NOVINARE O IZVJEŠTAVANJU O TERORIZMU I NASILNOM EKSTREMIZMU
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	VIJEĆE ZA ŠTAMPU BiH
	Indikatori učinka:	Organizovana radionica za novinare
	Indikatori uticaja:	Unaprijeđeno znanje novinara o <u>Smjernicama za izvještavanje o terorizmu i nasilnom ekstremizmu</u> ; novinari posjeduju vještine da izvještavaju odgovorno, profesionalno i ne pribjegavaju senzacionalizmu.
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<p>Jednodnevna edukacija se sastoji od praktičnih smjernica za novinare o tome kako izbjeći senzacionalizam; kako potvrditi izvore informacija; kada i kako koristiti fotografije i videosnimke; davanje glasa žrtvama napada; kako prevenirati dezinformacije koje mogu izazvati dodatne podjele u društvu, i stigmatizirati određene grupe; kompatibilnost Smjernica sa drugim novinarskim standardima; aktivnosti Vijeća za štampu i online medije BiH u pogledu primjene Smjernica; balansiranom izvještavanju; smanjenju tenzija u društvu, sprječavanju širenja panike, straha i moguće pojave govora mržnje.</p> <p>Smjernice su usvojene u decembru 2019. godine, a rezultat su procesa koji je podržala Misija OSCE-a u BiH.</p>

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A13
	Naziv aktivnosti:	RADIONICA O PREVENCIJI NASILNOG EKSTREMIZMA ZA VJERSKE VOĐE
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	LICENCIRANA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA (OCD)
	Indikatori učinka:	Organizovana radionica za vjerske vođe
	Indikatori uticaja:	Unaprijeđeno znanje vjerskih vođa o procesu radikalizacije i nasilnom ekstremizmu; vjerske vođe imaju znanja i vještine da u svojim zajednicama i institucijama provode efikasne preventivne aktivnosti.
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Program razvija OSCE Misija u BiH. Dvodnevna edukacija se organizira u saradnji sa vjerskim zajednicama i daje im teorijsku pozadinu pitanja nasilnog ekstremizma i radikalizma, kao i informacije o vrstama, prirodi i pokretačima nasilnog ekstremizma; razjašnjava kako i zašto su mladi podložni uticajima radikalnih pokreta; pruži pregled najnovijih istraživanja radikalizacije i nasilnog ekstremizma u BiH i istražuje načine na koje se vjerski službenici mogu efikasno suprotstaviti ekstremističkim interpretacijama.

PREVENCIJA - PC 1	Šifra aktivnosti:	PC1 – A14
	Naziv aktivnosti:	IZRADA I PROVEDBA PROGRAMA SPECIJALIZIRANE EDUKACIJE PROFESIONALACA U CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAD S DJECOM I PORODICAMA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE U SARADNJI S NADLEŽNIM KANTONALNIM MINISTARSTVIMA
	Indikatori učinka:	IZRAĐEN I PROVEDEN PROGRAM SPECIJALIZIRANE EDUKACIJE PROFESIONALACA U CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAD S DJECOM I PORODICAMA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA
	Indikatori uticaja:	Uposlenici centara za socijalni rad razumiju specifičnosti rada sa porodicama koje su boravile na stranom ratištu i u izbjegličkim kampovima, njihove specifične potrebe i traumatska iskustva kojima su bili izloženi, i kroz međusektorsku saradnju mogu zadovoljiti njihove potrebe i osigurati njihovu uspješnu reintegraciju u društvo. Srodničke porodice razumiju iskustva kojima su njihovi članovi bili izloženi tokom boravka na stranom ratištu, kao i kampovima, razumiju izazove sa kojima će se suočavati po povratku, te imaju razvijene kompetencije za pružanje podrške članovima porodice koji su se vratili.
	Rok za realizaciju:	MART 2021. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	FMRSP će u saradnji s Misijom OSCE-a izraditi i provesti Program specijalizirane edukacije profesionalaca u centrima za socijalni rad u Federaciji Bosne i Hercegovine za rad s djecom i porodicama povratnika sa stranih ratišta. Važno je naglasiti da će se ovaj Program koristiti i u segmentu socijalnog odgovora kako je navedeno u PC4-A5 ovog Akcionog plana.

PC 2
ZAŠTITA
(Mapiranje rizika i resursa)

ZAŠTITA (Mapiranje rizika i resursa) - PC 2	Šifra aktivnosti:	PC2 – A1
	Naziv aktivnosti:	IZRADA OPERATIVNIH PROTOKOLA ZA PRIJEM I PRIHVAT BH DRŽAVLJANA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA I ZONA SUKOBA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	IRRG Vlade FBiH
	Indikatori učinka:	ZAVRŠEN PROTOKOL
	Indikatori uticaja:	ZAKONITO, BRZO I JASNO POSTUPANJE U SVIM SITUACIJAMA
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U ovoj aktivnosti planirano je da 6 osoba (eksperata) za 30 dana izradi jasne protokole.

ZAŠTITA (Mapiranje rizika i resursa) - PC 2	Šifra aktivnosti:	PC2 – A2
	Naziv aktivnosti:	MAPIRANJE IZAZOVA U PROCESU POVRATKA BH DRŽAVLJANA SA STRANIH RATIŠTA I ZONA SUKOBA U BOSNU I HERCEGOVINU (specifično za FBiH) I RASPOLOŽIVIH RESURSA ZA NJIHOV PRIJEM, REHABILITACIJU, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU.
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	Ministarstvo sigurnosti BiH, SIPA, OSA, FUP, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova; obrazovanja, nauke i mladih; rada i socijalne politike, zdravstva; općinske vlasti, lokalna policija, centri za socijalni rad i mentalno zdravlje.
	Indikatori učinka:	Mapirane zajednice koje će biti najviše izložene rizicima povezanim s povratkom žena i djece iz Sirije. Mapirani kapaciteti i potrebe u lokalnim zajednicama koji će biti angažirani u prijemu, rehabilitaciji i reintegraciji povratnika.
	Indikatori uticaja:	Kroz seriju ciljanih edukacija, te kadrovsku i finansijsku pomoć, ojačani potencijali lokalnih zajednica za proces upravljanja rizikom povezanim sa povratkom BH državljana sa stranih ratišta.
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<p>Cilj mapiranja je identificirati kantone, odnosno općine u FBiH, u koje će se vratiti povratnici sa stranih ratišta.</p> <p>Aktivnost bi trebala utvrditi: (1) približan broj žena, kao i (2) broj, dobnu i rodnu strukturu djece povratnika, (3) lokalne zajednice u koje bi se te osobe trebale vratiti, (4) postojeće kapacitete i (5) dodatne potrebe tih zajednica neophodne za uspješnu rehabilitaciju i reintegraciju povratnika.</p> <p>U ovoj aktivnosti planirano je da 6 osoba (eksperata) za 60 dana izradi jasnu sliku mapiranja opasnosti i izazova u pojedinim lokalnim zajednicama.</p>

ZAŠTITA (Mapiranje rizika i resursa) - PC 2	Šifra aktivnosti:	PC2 – A3
	Naziv aktivnosti:	IZRADA PLANA ZAŠTITE KRITIČNE INFRASTRUKTURE U FBiH U SKLADU SA SAVREMENIM SIGURNOSNIM PRIJETNJAMA (BIOTERORIZAM I SL.) I MJERAMA PREDVIĐENIM U NOVOJ BH STRATEGIJI ZA BORBU PROTIV TERORIZMA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	Ministarstvo sigurnosti BiH, SIPA, OSA, FUP, kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova; obrazovanja, nauke i mladih; rada i socijalne politike, zdravstva; općinske vlasti, lokalna policija, centri za socijalni rad i mentalno zdravlje.
	Indikatori učinka:	IZRAĐENI PLANOVI
	Indikatori uticaja:	EFIKASNIJI SISTEM
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U ovoj aktivnosti planirano je da šest osoba (eksperata) za 90 dana izradi jasnu sliku opasnosti za kritičnu infrastrukturu u FBiH

PC 3
ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENSIJARNI
PROGRAMI

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENSIJARNI PROGRAMI - PC 3	Šifra aktivnosti:	PC3 – A1
	Naziv aktivnosti:	AŽURIRANJE REGISTRA LICA ZA KOJA SE SUMNJA DA SU BILI PRIPADNICI PARAVOJNIH, PARAPOLICIJSKIH I TERORISTIČKIH ORGANIZACIJA ILI SU BORAVILI NA PODRUČJU NJIHOVOG DJELOVANJA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNA UPRAVA POLICIJE
	Indikatori učinka:	U skladu sa Memorandumom o saradnji u borbi protiv terorizma kontinuirano se prate operativno interesantne informacije, posebno vezano za lica iz Registra III, odnosno za povratnike iz navedenih područja djelovanja terorističkih organizacija.
	Indikatori uticaja:	Efikasno korištenje podataka za preventivno djelovanje i za procesno-pravno formiranje dokaza ...
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U Federalnoj upravi policije se između ostalog vode evidencije, odnosno registri lica, i to lica za koja postoje saznanja da su poginuli ili umrli na području koje je bilo pod kontrolom terorističkih organizacija ili se nalaze u kampovima ili su zarobljeni od strane koalicionih antiterorističkih snaga, kao i lica koja se nalaze u BiH, a bila su procesuirana zbog pripadnosti terorističkoj organizaciji ili se dovode u vezu sa istom. S tim u vezi, navedeni registri lica su dostavljeni svim kantonalnim MUP-ovima kao i Graničnoj policiji BiH.

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENCIJARNI PROGRAMI - PC 3	Šifra aktivnosti:	PC3 – A2
	Naziv aktivnosti:	OJAČATI POSTOJEĆE KAPACITETE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U SMISLU EFIKASNIJE BORBE PROTIV "CYBER TERORIZMA" (TERORIZMA U DIGITALNOM OKRUŽENJU)
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNA UPRAVA POLICIJE
	Indikatori učinka:	U okviru Odjeljenja za borbu protiv terorizma FUP, ojačati kapacitete istražitelja za borbu protiv "cyber terorizma" (terorizma u digitalnom okruženju).
	Indikatori uticaja:	Efikasno funkcioniranje odjeljenja i suočavanje sa svakodnevnim sigurnosnim izazovima.
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2021. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	BUDŽETSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<p>U Federalnoj upravi policije educirati policijske službenike, posebno u djelu sprečavanja vrbovanja za terorističke aktivnosti, kao i u sprečavanju radikalizacije posebno ranjivih kategorija (mladih i dr.) u digitalnom okruženju.</p> <p>Predvidjeti u sistematizaciji radnih mjesta u okviru Odjeljenja za borbu protiv terorizma i radno mjesto istražitelja za borbu protiv cyber terorizma, koji će se permanentno educirati putem obuka koje se već provode uz podršku međunarodnih partnerskih organizacija</p>

Šifra aktivnosti:	PC3 – A3
Naziv aktivnosti:	KONTINUIRANA OBUKA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA I TUŽILACA NA OKOLNOSTI NOVIH TRENDOVA OTKRIVANJA, RAZJAŠNJAVANJA I DOKAZIVANJA KRIVIČNIH DJELA TERORIZMA
Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
Nadležne institucije:	FEDERALNA UPRAVA POLICIJE FEDERALNO TUŽILAŠTVO
Indikatori učinka:	Obavljene obuke
Indikatori uticaja:	U slučaju postojanja prijetnje ili izvršenja krivičnog djela terorizma ili krivičnih djela u vezi sa terorizmom, Federalna uprava policije efikasno stavlja sve svoje raspoložive kadrovske, materijalno-tehničke i druge resurse na raspolaganje postupajućem tužilaštvu u cilju što bržeg otkrivanja izvršioca, razmjene informacija sa drugim domaćim i stranim policijskim i obavještajnim agencijama, zaštite ljudi i imovine u cilju sprečavanja negativnih posljedica koje bi izvršenje takvog djela prouzrokovalo.
Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
Aproksimacija troškova:	-/-
Finansiranje:	BUDŽETSKA + DONATORSKA SREDSTVA
Kratki opis aktivnosti:	U sklopu Federalne uprave policije djeluje Odjeljenje za borbu protiv terorizma, kao podzakonskim aktom propisano specijalizirano Odjeljenje za sprovođenje istražnih radnji pod nadzorom nadležnog tužilaštva u cilju dokumentovanja krivičnih djela terorizma i drugih krivičnih djela u vezi sa terorizmom. Također, u okviru Federalne uprave policije djeluju i odjeljenja, sektori i jedinice koje bi u slučaju potrebe mogle biti angažiranje kao podrška Odjeljenju za borbu protiv terorizma radi što efikasnijeg odgovora na prijetnju i samo izvršenje terorističkog čina. To se prije svega misli na Specijalnu policijsku jedinicu, Odjeljenje kriminalističke tehnike, Sektor za forenzička ispitivanja i dr.

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENCIJARNI PROGRAMI - PC 3	Šifra aktivnosti:	PC3 – A4
	Naziv aktivnosti:	IZRADA PLANA POSTUPANJA SA ZATVORENICIMA SA NASILNIM I EKSTREMISTIČKIM PONAŠANJEM U FEDERACIJI BiH PERIOD 2020 - 2025
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	MINISTARSTVO PRAVDE FBiH
	Indikatori učinka:	IZRAĐEN I USVOJEN PLAN POSTUPANJA
	Indikatori uticaja:	Rezultati proizašli iz realizacije Strategije i Akcionog plana počinju se primjenjivati od strane nadležnog ministarstva i kazneno-popravnih ustanova u okviru penitencijarnog sistema u FBiH.
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Izraditi strategiju u skladu sa preporukama proizašlim iz Konvencije i dodatnog protokola Vijeća Evrope o sprečavanju terorizma, Evropskih zatvorskih pravila, preporuka Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog i degradirajućeg tretmana ili kažnjavanja (CPT), preporukama Vijeća Evrope za postupanje u zatvorskim ustanovama u vezi radikalizacije i nasilnog ekstremizma koje se odnose na rad sa modelom prilagođenim BH prilikama. Strategija i Akcioni plan se odnose na oblasti analize i unapređenja postojećeg pravnog okvira, jačanje kapaciteta sistema izvršenja krivičnih sankcija, jačanje kapaciteta za institucionalni tretman, uspostavu mehanizama saradnje sa agencijama za provođenje zakona i centrima za socijalni rad i unapređenje sistema podrške u cilju jačanja kapaciteta penitencijarnog sistema u FBiH u pogledu prevencije radikalizacije i ekstremizma. Aktivnost se provodi u saradnji sa Kancelarijom Savjeta/Vijeća Evrope u BiH.

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENCIJARNI PROGRAMI - PC 3	Šifra aktivnosti:	PC3 – A5
	Naziv aktivnosti:	IZRADA SMJERNICA ZA UPRAVLJANJE, OBRAZOVANJE I PROFESIONALNI RAZVOJ ZATVORSKOG OSOBLJA KOJE POSTUPA SA NASILNIM I EKSTREMNIM ZATVORENICIMA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE
	Indikatori učinka:	IZRAĐENE I USVOJENE SMJERNICE
	Indikatori uticaja:	PRIMJENA SMJERNICA U PRAKSI
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	<p>Izrada smjernica u skladu sa preporukama proizašlim iz Evropskih zatvorskih pravila, preporuka Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog i degradirajućeg tretmana ili kažnjavanja (CPT), preporukama Vijeća Evrope za postupanje u zatvorskim ustanovama u vezi radikalizacije i nasilnog ekstremizma i Smjernicama Vijeća Evrope za odabir, zapošljavanje, edukaciju, obuku i profesionalni razvoj zatvorskih i probacijskih službenika. Smjernicama se definiše jedinstven postupak kriterija za odabir i zapošljavanje osoblja, osnovnog i specijaliziranog obrazovanja osoblja, rasporeda osoblja u okviru zavoda, upravljanja osobljem, profesionalnog razvoja i uspostave Koda i pravila ponašanja u pogledu sprečavanja radikalizacije i rada sa zatvorenicima sa nasilnim i ekstremnim ponašanjem.</p> <p>Aktivnost se provodi u saradnji sa Kancelarijom Savjeta/Vijeća Evrope u BiH.</p>

Šifra aktivnosti:	PC3 – A6
Naziv aktivnosti:	IZRADA PRIRUČNIKA ZA VOĐENJE SLUČAJA/PREDMETA NASILNIH I EKSTREMNIH ZATVORENIKA (CMS)
Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
Nadležne institucije:	MINISTARSTVO PRAVDE FBiH
Indikatori učinka:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ažuriran sistem vođenja matične/osobne evidencije zatvorenika u skladu sa odredbama CMS-a – objavljen u stvarno nadležnom službenom glasniku 2. Uspostavljena multidisciplinarnost u odnosu na vođenje svakog pojedinačnog slučaja u zatvorskim ustanovama – formirani multidisciplinarni timovi (psiholog, socijalni radnik, pedagog/vaspitač, služba osiguranja) 3. Uspostavljen sistem trajnog i održivog referalnog mehanizma međuagencijske koordinacije u skladu sa odredbama CMS-a 4. Uspostava kontakt tačke/osobe u zatvorskim ustanovama i ministarstvima pravde za potrebe komunikacije/razmjene podataka sa drugim agencijama u skladu sa odredbama CMS-a – Izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji objavljene u stvarno nadležnom službenom glasniku 5. Obučeno osoblje zatvorskih ustanova za postupanje u skladu sa odredbama CMS-a 6. Izrađene operativne smjernice za rad međuagencijskih koordinacionih timova
Indikatori uticaja:	POSTUPANJE U SKLADU SA ODREDBAMA CMS-A
Rok za realizaciju:	APRIL 2021. GODINE
Aproksimacija troškova:	-/-
Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
Kratki opis aktivnosti:	<p>Imajući u vidu da se radi o posebnoj kategoriji zatvorenika, koja se u posljednje vrijeme posmatra sa posebnom pažnjom, u cilju efikasnijeg upravljanja svakim pojedinačnim slučajem i sticanja potrebnih znanja o pomenutoj kategoriji zatvorenika potrebno je uspostaviti jasna pravila postupanja u svrhu vođenja svakog pojedinačnog slučaja, uspostaviti precizne mehanizme među-institucionalne saradnje, osigurati multidisciplinarnost u odnosu na vođenje svakog pojedinačnog, definirati način pristupa i postupanja sa evidencijama – voditelj slučaja, matična služba, uspostaviti jasne evidencije koje sadrže informacije o procjeni rizika, kao i posebnim zapažanjima tokom izvršenja krivične sankcije. Stečena znanja i prikupljene informacije, po potrebi će se na zakonom propisan način razmijeniti sa drugim agencijama za provođenje zakona, tokom boravka i nakon otpusta zatvorenika, čime se u značajnoj mjeri unapređuje međuinstitucionalna saradnja, osigurava se koordiniran pristup djelovanja u odnosu prema ovoj kategoriji zatvorenika i unapređuje opšte stanje javne sigurnosti. Aktivnost se provodi u saradnji sa Kancelarijom Savjeta/Vijeća Evrope u BiH.</p>

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENCIJARNI PROGRAMI - PC 3

Šifra aktivnosti:	PC3 – A7
Naziv aktivnosti:	IZRADA PROTOKOLA ZA PROCJENU RIZIKA I POTREBA NASILNIH EKSTREMNIH ZATVORENIKA, PLANIRANJE PROGRAMA TRETMANA I OPERATIVNE PROCEDURE ZA NASILNE EKSTREMNE ZATVORENIKE
Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
Nadležne institucije:	MINISTARSTVO PRAVDE FBiH (SEKTOR ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH I PREKRŠAJNIH SANKCIJA)
Indikatori učinka:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izrađen protokol i smjernice za dodatnu procjenu rizika i potreba, izrađen obrazac za dodatnu procjenu rizika i potreba – objavljen u stvarno nadležnom službenom glasniku 2. Izrađene i usvojene standardne operativne procedure za prepoznavanje znakova radikalizacije – usvojeno u formi instruktivnog akta u svim zavodskim ustanovama 3. Izrađene smjernice za individualni plan izvršenja kazne i specifične programe tretmana - usvojeno u formi instruktivnog akta u svim zavodskim ustanovama 4. Obučeno osoblje zatvorskih ustanova
Indikatori uticaja:	Primjena alata za procjenu rizika i potreba zatvorenika sa nasilnim i ekstremističkim ponašanjem, kao i individualnog plana izvršenja kazne i specifične programe tretmana.
Rok za realizaciju:	APRIL 2021. GODINE
Aproksimacija troškova:	-/-
Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
Kratki opis aktivnosti:	Izrada protokola i smjernica za dodatnu procjenu rizika i potreba, obrazaca za dodatnu procjenu rizika i potreba, standardnih operativnih procedura za prepoznavanje znakova radikalizacije i postupanja sa nasilnim i ekstremnim zatvorenicima, smjernica za individualni plan izvršenja kazne i specifične programe tretmana - usvojeno u formi instruktivnog akta u svim zavodskim ustanovama. Aktivnost se provodi u saradnji sa Kancelarijom Savjeta/Vijeća Evrope u BiH.

Šifra aktivnosti:	PC3 – A8
Naziv aktivnosti:	EDUKACIJE NOSILACA TUŽILAČKE I PRAVOSUDNE FUNKCIJE NA TEME VEZANE ZA SUĐENJE RADIKALIZOVANIM OSOBAMA
Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
Nadležne institucije:	CENTAR ZA EDUKACIJU SUDIJA I TUŽILACA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE
Indikatori učinka:	Održavati obuke na temu "Istrage i presuđivanje slučajeva koji uključuju strane terorističke borce u Jugoistočnoj Evropi" i na temu "Istrage i procesuiranje krivičnih djela u vezi s borcima u stranim paravojnim jedinicama".
Indikatori uticaja:	Učesnici obuke educirani o specifičnostima vođenja istrage i presuđivanja u vezi sa borcima u stranim paravojnim jedinicama.
Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
Aproksimacija troškova:	-/-
Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
Kratki opis aktivnosti:	<p>Održavati obuke na temu "Istrage i presuđivanje slučajeva koji uključuju strane terorističke borce u Jugoistočnoj Evropi" i na temu "Istrage i procesuiranje krivičnih djela u vezi s borcima u stranim paravojnim jedinicama" sa naglaskom na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fenomen stranog terorističkog borca; • Nasilni ekstremizam i radikalizacija; • Međunarodnopravni okvir i krivična djela u vezi stranih terorističkih boraca; • Istraga, izabrani slučajevi procesuirani pred Sudom BiH, međuinstitucionalna saradnja i razmjena podataka; • Borba protiv terorizma online-zakonski institucionalni okvir; • Zloupotreba interneta u svrhe terorizma; • Posebne istražne radnje u otkrivanju i dokazivanju stranih boraca; • Digitalni dokazi u procesuiranju stranih boraca; • Dokazi pribavljeni putem međunarodno-pravne pomoći; • Dokazi s ratišta pribavljeni putem međuagencijske saradnje.

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENCIJARNI PROGRAMI - PC 3	Šifra aktivnosti:	PC3 – A9
	Naziv aktivnosti:	IZRADA PROGRAMA SUPERVIZIJE U KAZNENO-POPRAVNIM ZAVODIMA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	MINISTARSTVO PRAVDE FBiH
	Indikatori učinka:	Izrada programa supervizije za zatvorsko osoblje koje je u neposrednom radu sa radikaliziranim osuđenim osobama.
	Indikatori uticaja:	Osposobljenost zatvorskog osoblja u suočavanju sa izazovima u radu sa radikaliziranim osuđenim osobama.
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
Kratki opis aktivnosti:	Izraditi Program supervizije. Osigurati multidisciplinarnost u odnosu na vođenje svakog pojedinačnog slučaja – formirati multidisciplinarne timove (psiholog, socijalni radnik, pedagog/vaspitač, služba osiguranja).	

ISTRAGE – KAZNENI PROGON – PENITENCIJARNI PROGRAMI - PC 3	Šifra aktivnosti:	PC3 – A10
	Naziv aktivnosti:	EDUKACIJA PSIHologa ZA PODRŠKU SISTEMU PRAVDE (ISTRAGA I SVJEDOČENJE)
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	CEST FBiH
	Indikatori učinka:	Obučeni psiholozi koji će direktno raditi sa osobama pod istragom i svjedocima.
	Indikatori uticaja:	Pružanje psihološke podrške osobama pod istragom i svjedocima u cilju što uspješnije saradnje sa sistemom pravde i time uspješnije reintegracije u civilno društvo.
	Rok za realizaciju:	JUNI 2021. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	Edukacija psihologa u sistemu pravde kao i psihologa izvan pravosudnog sistema koji će direktno raditi sa svjedocima. Izrada protokola o postupanju (psihodijagnostika, vještačenje, saradnja psihologa u sistemu pravde i psihologa van pravosudnog sistema, saradnja psihologa van pravosudnog sistema sa tužiteljima).

PC 4

SOCIJALNI ODGOVOR

SOCIJALNI ODGOVOR - PC 4	Šifra aktivnosti:	PC4 – A1
	Naziv aktivnosti:	EDUKACIJA MOBILNIH TIMOVA ZA PRIHVAT BORACA, ŽENA I DJECE SA RATIŠTA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FERERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE u saradnji sa kantonalnim ministarstvima zdravstva, rada i socijalne politike
	Indikatori učinka:	ODRŽAN DVODNEVNI TRENING ZA 25 PROFESIONALACA IZ 5 KANTONA (SOCIJALNI RADNIK – EPIDEMIOLOG – PSIHOLOG – LJEKAR – TEHNIČAR)
	Indikatori uticaja:	PROMPTNE REAKCIJE I ODRŽIVI REFERALNI MEHANIZMI U CILJANIM KANTONIMA
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U ovoj aktivnosti planirano je: <ul style="list-style-type: none"> - Izraditi jedinstvene protokole za prihvrat boraca, žena i djece, povratnika sa ratišta; - Educirati mobilne timove; - Etablirati programe mentoriranja i supervizije.

SOCIJALNI ODGOVOR - PC 4	Šifra aktivnosti:	PC4 – A2
	Naziv aktivnosti:	EDUKACIJA KANTONALNIH PSIHOSOCIJALNIH TIMOVA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FERERALNO MINISTARSTVO ZDRAVLJA I FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE u saradnji sa kantonalnim ministarstvima zdravlja i socijalne politike
	Indikatori učinka:	ODRŽAN TRODNEVNI TRENING ZA 20 PROFESIONALACA (10 SOCIJALNIH RADNIKA I 10 PSIHologa) IZ SVIH 10 KANTONA U FBiH
	Indikatori uticaja:	POTPUNO SINHRONIZIRANE I STANDARDIZIRANE PROCEDURE PRUŽANJA PSIHOSOCIJALNE POMOĆI
	Rok za realizaciju:	DECEMBAR 2020. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U ovoj aktivnosti planirano je u najvećoj mogućoj mjeri standardizirati postupke i sam sadržaj psihosocijalne pomoći navedenoj kategoriji korisnika u FBiH.

SOCIJALNI ODGOVOR - PC 4	Šifra aktivnosti:	PC4 – A3
	Naziv aktivnosti:	SPECIFIČNA (NAPREDNA) EDUKACIJA PSIHOLOGA, OKUPACIONIH TERAPEUTA I SOCIJALNIH RADNIKA
	Izveštajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	KANTONALNA MINISTARTVA SOCIJALNE POLITIKE, ZDRAVLJA
	Indikatori učinka:	ODRŽANA TRI TRODNEVNA TRENINGA ZA 80 PROFESIONALACA (40 SOCIJALNIH RADNIKA / 20 PSIHOLOGA / 20 OKUPACIONIH TERAPEUTA)
	Indikatori uticaja:	RUTINSKO PRUŽANJE POMOĆI RIZIČNOJ KATEGORIJI STANOVNIŠTVA OBUHVAĆENOJ OVIM AKCIONIM PLANOM
	Rok za realizaciju:	JUNI 2021. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U ovoj aktivnosti planirano je podići znanje i vještine stručnih službi zajednica u FBiH na specijalistički nivo.

SOCIJALNI ODGOVOR - PC 4	Šifra aktivnosti:	PC4 – A4
	Naziv aktivnosti:	EDUKACIJA KOORDINACIJSKIH TIJELA U OPĆINAMA I GRADOVIMA FBiH
	Izvještajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	NAČELNICI 20 OPĆINA U FBiH
	Indikatori učinka:	ODRŽANI ŠESTODNEVNI TRENINZI ZA SVIH 20 OPĆINSKIH KOORDINACIJSKIH TIJELA (PSIHOLOG / SOCIJALNI RADNIK / OBRAZOVNI SEKTOR / POLICIJA / VJERSKI SLUŽBENIK / LOKALNA ZAJEDNICA)
	Indikatori uticaja:	POTPUNO FUNKCIONALNI KOORDINACIONI TIMOVI
	Rok za realizaciju:	KONTINUIRANO
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	U ovoj aktivnosti planirano je obučiti, ojačati i istrenirati općinske koordinacione timove.

SOCIJALNI ODGOVOR - PC 4	Šifra aktivnosti:	PC4 – A5
	Naziv aktivnosti:	IZRADA I PROVEDBA PROGRAMA SPECIJALIZIRANE EDUKACIJE PROFESIONALACA U CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAD S DJECOM I PORODICAMA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA
	Izvještajna jedinica (o realizaciji ....)	IRRG Vlade FBiH
	Nadležne institucije:	FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE U SARADNJI S NADLEŽNIM KANTONALNIM MINISTARSTVIMA
	Indikatori učinka:	IZRAĐEN I PROVEDEN PROGRAM SPECIJALIZIRANE EDUKACIJE PROFESIONALACA U CENTRIMA ZA SOCIJALNI RAD U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAD S DJECOM I PORODICAMA POVRATNIKA SA STRANIH RATIŠTA
	Indikatori uticaja:	Uposlenici centara za socijalni rad razumiju specifičnosti rada sa porodicama koje su boravile na stranom ratištu i u izbjegličkim kampovima, njihove specifične potrebe i traumatska iskustva kojima su bili izloženi, i kroz međusektorsku saradnju mogu zadovoljiti njihove potrebe i osigurati njihovu uspješnu reintegraciju u društvo. Srodničke porodice razumiju iskustva kojima su njihovi članovi bili izloženi tokom boravka na stranom ratištu, kao i kampovima, razumiju izazove sa kojima će se suočavati po povratku, te imaju razvijene kompetencije za pružanje podrške članovima porodice koji su se vratili.
	Rok za realizaciju:	MART 2021. GODINE
	Aproksimacija troškova:	-/-
	Finansiranje:	DONATORSKA SREDSTVA
	Kratki opis aktivnosti:	FMRSP će u saradnji s Misijom OSCE-a izraditi i provesti Program specijalizirane edukacije profesionalaca u centrima za socijalni rad u Federaciji Bosne i Hercegovine za rad s djecom i porodicama povratnika sa stranih ratišta. Važno je naglasiti da će se ovaj Program koristiti i u segmentu prevencije kako je navedeno u PC1-A14 ovog Akcionog plana.